

és bűnnel szemben. Ha megváltásról beszélünk, nem gondolunk arra, amit az ember tehet ezért, hanem egyedül arra, amit Isten tesz az ember nélkül. Mert megteszi, amit megígért. Az a mi nagy jövő reménységünk, hogy Isten mindkét ellenségnek véget vet. Az ami reménységünk, az a bizonyosság, hogy Isten a földi életen túl egy más életet tart számunkra, nem pedig az a bizonytalan várakozás, hogy vajjon jobb életsorsunk lesz-e a földön. Isten azt hirdeti nekünk, hogy egész bizonyosan véget vet a gonosz és mulandóság szolgálatának és a halálnak. Hirdette először a próféták által, azután pedig az ő fiában, ki halála és feltámadása által meggyőzte a halált és a sátán minden hatalmát. Megváltja népét minden bűnéből. Add Istenünk kegyelmedet, hogy ez a reménység mindinkább növekedjék bennünk, s tégy minket örvendezőkké és erősekké!

Isten és a kenyér.

Akkor Jézus vitették a Lélektől a pusztába, hogy megkísértessék az ördögtől. És mikor negyven nap és negyven éjjel böjtölt vala, végre megéhezék. És hozzá menvén a kísértő, monda néki: Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké. Ő pedig felelvén, monda: Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden ígével, amely Istennek szájából származik. (Mt. ev. 4.1-4)

Feltűnő, hogy mennyiszor esik szó a bibliában a kenyérről. Csodálatosan fontos, hogy abban az imádságban, melyre az Úr tanította tanítványait és amely az egész keresztyénség imádsága lett, dacára annak, hogy olyan rövid és csak a legfontosabbakat tartalmazza, a mindennapi kenyér kérése a középén áll. A bibliának és magának az Úrnak nem az a véleménye, hogy a kenyér, a testi táplálék valami mellékes vagy éppen lekicsinyelendő dolog volna; a bibliának nem az a véleménye, hogy a gazdasági kérdések annyira külsőlegesek, hogy azokat Istennel együtt említeni ne lehetne. Bárcsak megmaradt volna a keresztyénség a mellett, hogy Istenre és a kenyérről együtt gondoljon! De az ember még lelkibbe akart lenni a bibliánál és idővel megtiltotta, hogy ilyen mindennapi külsőleges dolgokat, mint a testi táplálék, a gazdasági-üzleti élet, Istennel kapcsolatba hozzanak. Ha Istent és a kenyeret nem gondoljuk egymás mellé, kétfelé szakad az élet; egyik oldalon a mindennapi, gazdasági-üzleti élet, a kenyérszerzés Isten nélkül; a másik oldalon Isten, a vasárnap Istene, mint valami csak lelki, de éppen ezért teljesen valótlan dolog.

Még tovább kell folytatnunk: Ha Istent és a kenyeret elválasztjuk egymástól, akkor az ördögöt és a kenyeret kapcsoljuk össze egymással. Ha a gazdasági élet fölött nem az Isten törvénye uralkodik, akkor bizonyosan a gonosz uralkodik. Semleges terület, ahol sem Isten, sem a gonosz hatalom nem uralkodik.